

پخش شده از شبکه قرآن سیمای جمهوری اسلامی ایران

زمان پخش ۱۱ اسفند ۱۳۹۴ - ۱۶:۵۸

مدت ۳۰ دقیقه

gomnam313.ir

فتنه ای بدتر و شدیدتر از دجال در آخر الزمان "میان شیعیان"

(حجت الاسلام پناهیان) امام رضا علیه السلام میفرماید: فتنه ای در آخر الزمان میان کسانی که دوست ما هستند و ادعای محبت ما دارند ، شکل خواهد گرفت ، شدیدتر از فتنه ی دجال ...

قرآن کریم در سوره مبارکه نساء آیه ی ۱۳۹ میفرماید :

الَّذِينَ يَتَّخِذُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ أُلِيبْتَعُونَ عَنْهُمْ الْعِزَّةَ فَإِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا

کسانی که به جای مؤمنان کافران را به دوستی بر می گزینند ، آیا عزت و توانایی را نزد آنان می جویند ، در حالی که عزت به تمامی از آن خداست ؟

Those who take the unbelievers for guardians rather than believers. Do they seek honor from them? Then surely all honor is for Allah.

۱۳۸۸/۱۰/۸

شدیدتر از فتنه دجال

(مصطفی غفاری)

در کتاب وسائل الشیعة که توسط شیخ حرّ عاملی گردآوری شده و از زمان تألیف تاکنون مدار تحقیق و استنباط فقها در احکام شرعی بوده ،

روایتی از امام رضا علیه السلام درباره ی "فتنه" آمده است که می فرماید:

"إِنَّ مَمَّنْ يَنْتَحِلُ مَوَدَّتَنَا أَهْلَ الْبَيْتِ، مِنْ هُوَ أَشَدُّ فِتْنَةً عَلَيَّ شِيعَتِنَا مِنَ الدَّجَالِ.

فقلت: بماذا؟

قال: بموالاتِ أعدائنا و معاداةِ أوليائنا. إنه إذا كان كذلك، اختلط الحقُّ بالباطل و اشتبه الأمرُ فلم يُعرف مؤمنٌ من منافقٍ!*

"همانا از کسانی که مدعی مودت ما اهل بیت هستند، کسی هست که در فتنه‌گری، برای شیعیان ما از دجال شدیدتر است. (راوی) گفت: برای چه؟ (امام) گفت: به خاطر دوستی با دشمنان ما و دشمنی با دوستانمان. چون چنین شد، حق با باطل آمیخته می‌شود و مؤمن از منافق بازشناخته نمی‌شود."

سیمای فتنه‌گران

بر اساس این بیان حضرت، کسانی که مدعی مودت اهل بیت هستند، ممکن است فتنه‌هایی بیافرینند که برای شیعیان واقعی، از فتنه‌ی دجال ۲ در آخرالزمان- که از نشانه‌های نزدیکی ظهور حضرت حجت(عج) است- شدیدتر و دشوارتر باشند. بنابراین نمی‌توان تنها با ظاهر اشخاص که خود را محب و طرفدار حق می‌نمایند دل خوش کرد. بلکه باید رفتار و گفتار آن‌ها را با معیار حق سنجید. در ادامه دلیل بروز این فتنه، به دوستی گرفتن دشمنان و دشمنی با دوستان اهل بیت- یعنی ارکان دین و ایمان- بیان شده است. این مسئله به نوبه‌ی خود، موجب اختلاط حق و باطل می‌شود و چهره‌ی حقیقت را به شبهه می‌آلاید تا جایی که مؤمن را نمی‌توان از منافق بازشناخت. در واقع امام(ع) با ذکر ویژگی مهم فتنه‌گران یعنی دوستی با دشمنان و دشمنی با دوستان، پرده از ترفند آنان برداشته و معیار تشخیص حق و باطل را در فضای شبهه‌ناک بیان فرموده‌اند. بر این اساس کارآمدترین شاخص در این باره، بصیرت در تمسک به دو اصل "ولایت دوستان و برائت از دشمنان" است که در آموزه‌های دینی، لازمه‌ی ایمان شمرده شده‌اند.^۳

در جامعه‌ی اسلامی هریک از شهروندان باید به خود نگاه کند تا گفتار و رفتار او دانسته و ندانسته بخشی از پازل دشمن را تکمیل نکند و جای دوست و دشمن عوض نشود. از این رو بیان ویژگی فتنه‌گران در کلام امام(ع) در واقع ارائه‌ی درمان و راه علاج هم هست. نخبگانی که در تصمیم‌سازی‌ها در جامعه‌ی اسلامی مؤثر هستند و کردار آن‌ها بر جهت‌گیری جامعه تأثیر می‌گذارد، باید مراقب نزدیک شدن به دشمنان باشند. رهبر معظم انقلاب علاوه بر این که از سال‌ها پیش بر اهمیت توجه به "واکنش دشمن" در برابر "کنش نخبگان" در جامعه تأکید کرده‌اند،^۴ در چند ماه اخیر نیز بر این نگاه راهبردی تأکید ویژه‌ای داشته‌اند:

"یک وقت می‌بینید ما در داخل جدول و پازل‌های دشمن قرار می‌گیریم- در پازل، مجموعه‌ای را کنار هم می‌چینند، تا یک شکلی از تویش در بیاید- تا یکی از این اجزاء را ما تأمین نکنیم. خوب، این خیلی چیز بدی است؛ ما باید سعی کنیم که تأمین‌کننده‌ی اجزاء او نباشیم. مثل این جدول حروف متقاطع که وقتی کنار هم گذاشته می‌شود، یک کلمه‌ای از تویش در می‌آید. دشمن یک جدولی این جور درست کرده، برای اینکه یک حرفی از تویش در بیاورد؛ چند تا از این حروف را هم ما بگذاریم! این را باید مراقبت کرد؛ بحث سر این است؛ باید جدول دشمن را کامل نکنیم؛ پازل دشمن را کامل نکنیم؛ ببینیم دشمن چه کار دارد می‌کند و چه کار می‌خواهد بکند؛ اهداف و حضور واضح او را ببینیم."^۵

ریشه فتنه

امام رضا علیه‌السلام ابتدا به ادعای مودت اهل بیت از سوی فتنه‌گران بدتر از دجال، اشاره می‌کند. چون ظاهرسازی آن‌ها- در حالی که در پشت پرده با دشمنان دوستی می‌کنند- حقایق را بر کسانی که ولایت نسبت به دوستان و برائت از دشمنان را معیار نمی‌گیرند، می‌پوشاند. در چنین شرایطی، فضای فتنه به وجود می‌آید و دیگر مؤمن از منافق تشخیص داده نمی‌شود؛ زیرا منافقان خود را مصلح دلسوز می‌نمایند. "آن چیزی که مشکل را ایجاد می‌کند، همان فریب، همان غبارآلودگی فضا و همان چیزی است که در بیان امیرالمؤمنین علیه‌السلام و السلام هست: و لکن یؤخذ من هذا ضغث و من هذا ضغث، فیمزجان؛ فهنالک یتولی الشیطان علی اولیائه."^۶ بنابراین دوستی با دشمنان که مبنای آن اعتماد به دشمن است، یکی از علل بروز فتنه- یعنی غبارآلود شدن فضای اذهان عمومی- است. رهبر انقلاب در سخنان مهم که سال‌ها پیش درباره‌ی تبیین طرح فروپاشی شوروی ایراد فرموده‌اند، به خطای تاریخی گورباچف در اعتماد به دشمنان کشورش، اشاره می‌کنند و مسؤولان جمهوری اسلامی را نیز به عبرت‌گیری از آن فرامی‌خوانند.^۷

در این شرایط راه‌کار برون‌رفت از فتنه، هوشیاری و بصیرت در تشخیص حق و باطل و گم نکردن معیارها در فضای آلوده‌ی افکار عمومی است. بصیرت، غبارآلودگی فتنه را از بین می‌برد اما اگر بصیرت نبود، ممکن است انسان حتی با نیت خوب، در راه بد قدم گذارد. اگر در جبهه‌ی جنگ راه را ندانیم و نقشه‌خوانی بلد نباشیم، ممکن است در محاصره‌ی دشمن قرار بگیریم. در این شرایط تنها یک قطب‌نما می‌تواند به داد انسان برسد. در زندگی پیچیده‌ی اجتماعی امروز، می‌توان نام این قطب‌نما را بصیرت گذاشت.

از سوی دیگر با توجه به متن روایت، یکی از راه‌های کسب بصیرت و از بین بردن زمینه‌ی فتنه، اعتماد به دوستان و بدبینی نسبت به دشمنان و رفتار آنان است. رهبر انقلاب در این باره می‌گویند: "امروز در مقابل نظام جمهوری اسلامی که فعلاً قله‌ی اسلام‌طلبی در دنیای اسلام است، صفوفی قرار گرفته‌اند؛ استکبار جهانی در قلب آن صفوف است؛ صهیونیسم در قلب آن صفوف است. این‌ها به طور صریح، دشمنان خونی اسلامند، پس دشمنان خونی جمهوری اسلامی‌اند. این شد یک معیار. اگر حرکتی کردیم، کاری کردیم که به نفع این دشمن انجام گرفت، باید بدانیم اگر غافلیم، هوشیار بشویم، بدانیم که داریم راه غلط می‌رویم. اگر حرکتی کردیم که دیدیم این دشمن را خشمگین می‌کند، بدانیم که راهمان راه درست است... آن چیزی که دشمن را خشمگین می‌کند، این همان خط درست است. آن چیزی که دشمن را مشعوف می‌کند، ذوق‌زده می‌کند، سعی می‌کند بر روی او هی تکیه کند؛ در تبلیغات، در سیاست‌ورزی، این آن خط کج است؛ این همان زاویه‌داری است." ۸

پی‌نوشت‌ها :

* وسائل الشیعه؛ ج ۱۶؛ ص ۱۷۹

۱. ینتخل (از ریشه نحل در باب افتعال) معنای "به خود نسبت دادن"، "از آن خود دانستن"، "به ناحق مدعی چیزی بودن" و "به خود بستن" می‌دهد. نگاه کنید به: فرهنگ معاصر عربی- فارسی؛ آذرتاش آذرنوش؛ نشر نی؛ ص ۶۷۶ (ذیل مدخل نحل)

۲. در کتاب‌های لغت، دجال به معنی کذاب است. دجال را در زبان‌های فرانسه و انگلیسی، آنتی کریست نامیده‌اند که به معنی دشمن و ضد مسیح است.

بر اساس روایات شیعی، خروج دجال مقارن با آغاز حکومت جهانی حضرت امام مهدی(عج) است و از خروج او به عنوان فتنه و امتحانی سخت برای بشر یاد شده است. او چنان فتنه‌ای بر پا می‌کند که در تاریخ سابقه نداشته باشد. پس از خروج، نخست ادعای نبوت کرده، سپس ادعای الوهیت می‌نماید و... اما ظهور دجال، در کتاب‌های اهل سنت، از نشانه‌های برپایی قیامت دانسته شده است.

بعضی از نویسندگان اسلامی با توجه به ریشه لغت، دجال را منحصر به یک فرد به خصوص نمی‌دانند بلکه آن را عنوانی کلی برای افراد پر تزویر حیل‌گر و حقه‌باز که برای فریب مردم از هر وسیله‌ای استفاده می‌کنند، می‌دانند. بر این اساس دجال هر شخصی است که با اغفال مردم، حق را باطل آمیخته و از حق برای راهبرد اهداف شیطانی خود استفاده می‌کند. در منابع اسلامی نیز احادیثی راجع به متعدد بودن وجود دجال نقل شده‌است.

۳. تکرار این مضمون در روایات اهل بیت بسیار زیاد است. برای نمونه: به امام صادق(ع) عرض شد: فلانی از دوستان شما اهل بیت است ولی در برائت از دشمنان شما سست و ضعیف است. حضرت فرمودند: هرگز چنین چیزی ممکن نیست! کسی که از دشمن ما بیزار و متنفر نباشد، در ادعای محبت ما دروغگو است. / بحار الانوار ۲۷؛ ۵۸

۴. برای نمونه نگاه کنید به بحث "ریزش‌ها و رویش‌ها" در خطبه‌های نماز جمعه تهران به تاریخ ۱۳۷۸/۹/۲۶: "هر آدم عاقلی تا دید دشمن برایش کف می‌زند، باید به فکر فرو برود و بگوید من چه غلطی کردم؛ من چه کار کردم که دشمن برای من کف می‌زند؟! باید به خود بیاید. این مایه‌ی عُصه است که بعضی از کف زدن دشمن خوششان می‌آید! اگر گلزن مهاجم ما در میدان فوتبال، اشتباهاً به دروازه‌ی خودش گل بزند، چه کسی در آن میدان کف خواهد زد؟ طرفداران تیم مقابل و مخالف. حالا شما وقتی که می‌بینی دشمن برایت کف می‌زند، باید بفهمی که به دروازه‌ی خودی گل زده‌ای! ببین چرا زدی؟ ببین چرا کردی؟ ببین چه اشتباهی کرده‌ای؟ ببین مشکلات کجاست؟ بگرد مشکل خودت را پیدا کن و توبه کن."

۵. دیدار با اعضای مجلس خبرگان رهبری ۱۳۸۸/۷/۲

۶. (در این جا شیطان بر دوستانش چیرگی می‌یابد!) سخنرانی در دیدار با جمعی از طلاب و روحانیون ۱۳۸۸/۹/۲۲

۷. دیدار با مسؤولان و کارگزاران نظام جمهوری اسلامی ایران ۱۳۷۹/۰۴/۱۹

۸. سخنرانی در دیدار عمومی مردم چالوس و نوشهر ۱۳۸۸/۷/۱۵

منبع حدیث امام رضا (ع)

<http://farsi.khamenei.ir/others-report?id=۸۵۶۵>